

Đồng bộ giải pháp vực dậy và "nuôi dưỡng" các doanh nghiệp

Tại phiên thảo luận tổ sáng 23.5, nhiều đại biểu Quốc hội đề nghị cần tiếp tục thực hiện đồng bộ các giải pháp nhằm vực dậy và "nuôi dưỡng" các doanh nghiệp. Cụ thể, cần tập trung giải quyết triệt để bài toán thiếu vốn và lành mạnh hóa môi trường kinh doanh cho doanh nghiệp; tiếp tục thực hiện chính sách miễn, giảm lãi suất, giãn, hoãn, cơ cấu lại nợ và miễn, giảm, gia hạn thuế, phí, lệ phí, tiền thuê đất để tháo gỡ khó khăn cho sản xuất kinh doanh.

ĐBQH NGUYỄN NHƯ SƠ (Bắc Ninh):

Giải quyết triệt để bài toán thiếu vốn, lành mạnh hóa môi trường kinh doanh

Từ góc nhìn thực tiễn và mong mỏi của cử tri, cộng đồng doanh nghiệp nhằm thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội năm 2024 - năm bản lề cần sự đột phá để thực hiện thành công kế hoạch 5 năm 2021 - 2025, tôi đề nghị, phải thực hiện đồng bộ các giải pháp nhằm vực dậy, bồi dưỡng và "nuôi lớn" các doanh nghiệp, đặc biệt là các doanh nghiệp tư nhân, doanh nghiệp nội địa, doanh nghiệp lõi của chiến lược an ninh lương thực, thực phẩm.

Để làm được điều này, bên cạnh những giải pháp về phát triển thị trường, tập trung đất đai, xây dựng thương hiệu, Chính phủ cần tập trung giải quyết triệt để bài toán thiếu vốn và lành mạnh hóa môi trường kinh doanh cho doanh nghiệp. Cụ thể là, cần tiếp tục linh hoạt chính sách tài khóa, tiền tệ, lấy doanh nghiệp và người dân làm trung tâm, hỗ trợ một cách thực chất, tiếp sức cho doanh nghiệp trong bối cảnh khó khăn như hiện nay. Chúng ta đang chịu áp lực ở cả hai chính sách tiền tệ và tài khóa. Áp lực tỷ giá và giá vàng trong nước đang ở mức cao, kéo theo việc duy trì mặt bằng lãi

suất thấp trong thời gian tới là rất khó, các ngân hàng vực rịch tăng lãi suất để bảo hấp dẫn cho người gửi tiền. Do vậy, cần tập trung khai thác triệt để tiềm năng của chính sách tài khóa giúp doanh nghiệp tiếp cận một cách nhanh chóng, kịp thời và có sức lan tỏa hơn.

Cùng với đó, giảm thêm lãi suất cho vay đối với các doanh nghiệp nội địa sản xuất trong lĩnh vực nông nghiệp, chế biến, có đơn hàng xuất khẩu, các doanh nghiệp áp dụng chuyển đổi số, chuyển đổi xanh, kinh tế tuần hoàn, tín chỉ carbon và xây dựng nhà ở xã hội. Phải coi đối tượng này là những viên gạch đặt nền móng cho hạ tầng kinh tế vĩ mô và cần dùng các chính sách hỗ trợ để bảo vệ, duy trì nhằm vừa tạo sản phẩm hàng hóa, dịch vụ cho xã hội vừa giúp luân chuyển hiệu quả dòng tiền trong nền kinh tế.

Tiếp tục cải cách hành chính, cải thiện môi trường đầu tư, minh bạch tạo niềm tin cho doanh nghiệp. Các giải pháp về vốn, thuế, phí chỉ mang tính thời điểm, về dài hạn, giải pháp căn cơ, then chốt vẫn là phải

Ảnh: Lâm Hiến

tạo môi trường kinh doanh lành mạnh, khơi thông nguồn lực cho doanh nghiệp yên tâm đầu tư. Đây mới là sự hỗ trợ ít tốn kém nhất, có tác động lan tỏa nhất. Đồng thời, chú trọng các giải pháp như: đặt mục tiêu nâng cao năng suất lao động là nhiệm vụ sống còn, cấp bách để phát triển bền vững nền kinh tế. Tiếp tục kiểm soát lạm phát đảm bảo ổn định tăng trưởng vĩ mô. Tập trung thúc đẩy tổng cầu mạnh mẽ, quyết liệt...

ĐBQH TRẦN HOÀNG NGÂN (TP. Hồ Chí Minh):

Cần thêm chính sách hỗ trợ doanh nghiệp trong nước

đổi xanh của kinh tế thế giới, trong đó khối EU đã đưa ra cảnh báo về việc áp thuế carbon đối với những mặt hàng nhập khẩu ảnh hưởng tới môi trường và phát thải khí nhà kính. Do đó, cần có những chính sách cụ thể nhằm hỗ trợ doanh nghiệp chuyển đổi xanh.

Nghị quyết số 43/2022/QH15 của Quốc hội về chính sách tài khóa, tiền tệ hỗ trợ Chương trình phục hồi và phát triển kinh tế - xã hội có khoản kinh phí hỗ trợ 2% cho doanh nghiệp nhưng cuối cùng chúng ta mới chỉ thực hiện được 3,05%. Tôi đề nghị số còn lại có thể dành cho hỗ trợ doanh nghiệp chuyển đổi xanh nhằm góp phần tạo động lực về xuất khẩu trong thời gian tới. Cùng với đó, cần quan tâm hơn nữa tới thị trường nội địa, khuyến khích "người Việt Nam dùng hàng Việt Nam" nhằm kiểm soát độ mở của nền kinh tế.

Đối với khu vực đầu tư kinh doanh, số lượng doanh nghiệp rút khỏi thị trường năm 2019 là 89.200 doanh nghiệp, 2020 là 101.700

doanh nghiệp; 2021 là 120.000 doanh nghiệp, 2022 là 143.200 doanh nghiệp và 2023 là 172.600 doanh nghiệp, tăng 20,5%. Điều đó có nghĩa là doanh nghiệp trong nước đang chịu rất nhiều áp lực, thách thức từ cả bên trong và bên ngoài. Khu vực kinh doanh chiếm tỷ trọng cao trong đầu tư phát triển với tỷ trọng bình quân 45 - 50%. Cho nên, tôi đây cần có những chính sách hỗ trợ doanh nghiệp trong nước nhiều hơn. Tôi đồng tình với giải pháp của Chính phủ là tiếp tục thực hiện chính sách miễn, giảm lãi suất, giãn, hoãn, cơ cấu lại nợ và miễn, giảm, gia hạn thuế, phí, lệ phí, tiền thuê đất để tháo gỡ khó khăn cho sản xuất kinh doanh.

Cần nỗ lực hơn nữa trong việc đẩy nhanh giải ngân vốn đầu tư công, thực hiện đồng bộ đầu tư hệ thống kết cấu hạ tầng, để đầu tư công thực sự đóng vai trò dẫn dắt, lan tỏa để thu hút đầu tư tư nhân và đầu tư nước ngoài. Tiếp tục giảm thuế VAT, có thể tăng liều lượng từ 2% lên 3% và kéo dài cho đến cuối năm.

Ảnh: Thanh Chi

Để đạt được các mục tiêu đề ra về phát triển kinh tế - xã hội trong Nghị quyết Đại hội lần thứ XIII của Đảng, cần nỗ lực nhiều hơn nữa, đặc biệt là với ba động lực tăng trưởng: xuất khẩu, đầu tư và tiêu dùng.

Đối với xuất khẩu, tình hình 4 tháng đầu năm nay đang thuận lợi nhưng về lâu dài, xuất khẩu thời gian tới chắc chắn sẽ còn gặp nhiều khó khăn do ảnh hưởng của các xung đột địa chính trị, tình hình bảo hộ mậu dịch, việc thực hiện các điều ước quốc tế, thỏa thuận thương mại tự do... Cùng với đó, yêu cầu về chuyên

ĐBQH NGUYỄN VĂN CHI (Nghệ An): **Sớm sửa đổi Luật Ngân sách nhà nước**

Báo cáo đánh giá bổ sung tình hình ngân sách nhà nước cho thấy, năm 2023 tăng thu ngân sách nhà nước 133,4 nghìn tỷ đồng, tăng 8,2% so với dự toán và tăng so với số Chính phủ báo cáo Quốc hội tại Kỳ họp thứ Sáu vào tháng 10.2023. Như vậy, số tăng thu ngân sách nhà nước 133,4 nghìn tỷ đồng là tăng vào quý IV.2023.

Báo cáo thẩm tra của Ủy ban Tài chính - Ngân sách đã nhận định việc xây dựng dự toán không sát và thấp hơn thực tế làm cho không gian tài khóa bị thu hẹp. Đáng lưu ý, khi xây dựng dự toán thu thấp (trong khi nhu cầu chi đầu tư ngày càng tăng) đặt ra vấn đề phải đi vay, dẫn đến xây dựng dự toán bội chi cao hơn so với nhu cầu thực tế. Mặt khác, việc giải ngân lại chậm, nhiều dự án không giải ngân được, buộc phải chuyển nguồn.

Báo cáo của Chính phủ trình Quốc hội lần này không đặt ra vấn đề chuyển nguồn vì đây là những nội dung chưa được quyết toán. Tuy nhiên, Báo cáo quyết toán ngân sách năm 2022 của Chính phủ cho thấy, số chuyển nguồn của năm 2022 sang năm sau là hơn 1

Ảnh: H. Ngoc

triệu tỷ đồng, nếu tính số chuyển nguồn trên tổng chi ngân sách chiếm 39,6%; nếu so sánh số chuyển nguồn với số thực chi của ngân sách nhà nước thì chiếm 65,5%. Điều này cho thấy, chúng ta không thể giải ngân vốn đầu tư, không tiêu được những khoản dự toán chi nên phải chuyển nguồn lớn. Thực tế, số chuyển nguồn này gần bằng 85,3% số phải huy động bội chi, tức là chúng ta phải đi vay (vay trong nước, vay nước ngoài). Đây là con số rất lớn. Nếu chúng

ta làm dự toán sát với khả năng thu, chi thì không cần phải chuyển nguồn và phải vay thêm đến 85%. Tất cả khoản vay nợ, bội chi là bài toán chúng ta để lại cho giai đoạn sau, thế hệ sau, vì đi vay phải trả.

Do đó, tới đây cần đánh giá lại những vấn đề này thực sự thấu đáo và sớm sửa đổi Luật Ngân sách nhà nước để có cách tiếp cận xây dựng dự toán ngân sách cho phù hợp và thực tế hơn.

Về dự toán thu, tăng thu tương đối lớn, nhất là trong 3 khu vực đầu tư nước ngoài, khu vực ngoài quốc doanh và doanh nghiệp nhà nước. Nếu nhìn từ góc độ số thu cho thấy kết quả rất khả quan về tình hình sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp. Trong khi đó, theo Báo cáo thẩm tra về kinh tế - xã hội của Ủy ban Kinh tế thì tình hình sản xuất, kinh doanh của doanh nghiệp rất khó khăn, doanh nghiệp phải rút lui khỏi thị trường lớn hơn so với số doanh nghiệp gia nhập và tái gia nhập. Tôi đề nghị Chính phủ phải có báo cáo về tình hình "sức khỏe" của doanh nghiệp, nhằm có báo cáo sát hơn về tình hình kinh tế - xã hội.

ĐBQH DUƠNG VĂN PHƯỚC (Quảng Nam):

Tạo lập một môi trường minh bạch, thúc đẩy kinh tế tư nhân phát triển

Với sự nỗ lực, cố gắng của Đảng, Quốc hội, Chính phủ, các bộ, ngành, địa phương và cộng đồng doanh nghiệp, kết quả thực hiện Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội trong năm 2023 và những tháng đầu năm 2024 đã đạt kết quả tích cực. Tuy nhiên, chúng ta cũng cần nhìn nhận thấu đáo, thận trọng hơn để có những giải pháp hiệu quả trong thời gian tới.

Trong đó, tốc độ tăng trưởng GDP quý I.2024 đạt 5,66%, cao nhất so với cùng kỳ các năm trước đó nhưng đã tăng trưởng của chỉ số sản xuất công nghiệp (IPI) của từng tháng trong quý I lại không ổn định: tháng 1 tăng 18,3%, tháng 2 giảm 6,8%, tháng 3 tăng 4,1%. Điều này cho thấy sự phục hồi kinh tế trong quý I.2024 chưa thật bền vững.

Chỉ số giá tiêu dùng (CPI) bình quân 4 tháng đầu năm tăng 3,93% so với cùng kỳ, đòi hỏi phải kiểm soát chặt, tránh tăng cao, ảnh hưởng bất lợi đến đời sống người dân và điều hành nền kinh tế. Hơn nữa, đến ngày 1.7.2024, chúng ta thực hiện cải cách tiền lương, sẽ tác động đến giá nhiều mặt hàng thu hút đầu tư tư nhân và đầu tư nước ngoài. Tiếp tục giảm thuế VAT, có thể tăng liều lượng từ 2% lên 3% và kéo dài cho đến cuối năm.

Một vấn đề khác cần quan tâm là số lượng doanh nghiệp rút lui khỏi thị trường tăng mạnh, tăng 12,2% so với cùng kỳ năm trước và phần lớn doanh nghiệp tạm ngưng kinh doanh trong 4 tháng đầu năm có quy mô nhỏ (dưới 10 tỷ đồng), với 54.511 doanh nghiệp, chiếm 89,6%, tăng 21,9% so với cùng kỳ năm 2023.

Do vậy, để thực hiện thành công các mục tiêu, chỉ tiêu năm 2024, các cơ quan chức năng phải lắng nghe, thấu hiểu và đồng hành với những khó khăn, vướng mắc của nền kinh tế; kịp thời, linh hoạt, chủ động hơn trong việc sử dụng các chính sách tài chính, chính sách thuế, tín dụng để hỗ trợ các hoạt động sản xuất, kinh doanh, thúc đẩy tiêu dùng trong nước, điều tiết cung - cầu hợp lý, thúc đẩy chính sách tín dụng để tăng cầu sản xuất cho doanh nghiệp. Có giải pháp để bình ổn giá thông qua chính sách tài khóa (can thiệp bằng hệ thống thuế và chi tiêu Chính phủ) và chính sách tiền tệ để tập trung mở các "nút thắt" kích thích sản xuất, kinh doanh nhằm tạo ra nhiều hàng hóa phục vụ nhu cầu xã hội, qua đó giúp bình ổn giá, kiểm soát đà tăng giá tiêu dùng trong thời gian tới.

Đối với lực lượng doanh nghiệp, doanh nhân, trước mắt, Chính phủ cần

Ảnh: Phương Thủy

tập trung cải thiện môi trường đầu tư kinh doanh, hỗ trợ doanh nghiệp tiếp cận thị trường, tiếp cận vốn, tiếp cận đất đai... Đồng thời, có giải pháp thiết thực để cán bộ các cấp phát huy tinh thần dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm, tiên phong trong hoạt động hỗ trợ doanh nghiệp, nhằm xây dựng, tạo lập một môi trường đầu tư, kinh doanh minh bạch, thúc đẩy kinh tế tư nhân phát triển, đóng góp vào sự nghiệp phát triển kinh tế - xã hội chung của đất nước.

L. GIANG - H. NGOC - T. CHI - L. BÌNH ghi